

ОСНОВИ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ

Шифр та назва спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Інститут ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма Фінанси і банківська справа	Кафедра Обліку і фінансів (205)
Рівень освіти Бакалавр	Тип дисципліни Освітня компонента вільного вибору студента професійної підготовки
Семестр 6	Мова викладання Українська

Викладачі, розробники

Єршова Наталя Юріївна

Natalia.Iershova@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор, професорка кафедри обліку і фінансів НТУ «ХПІ»

Автор понад 180 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Основи наукових досліджень», "Інвестиційний аналіз", «Бізнес-аналіз», «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс "Основи бізнес-аналізу" спрямований на формування системи знань і умінь, необхідних для проведення бізнес-аналізу діяльності підприємств, які забезпечать розвиток компетенцій щодо оцінювання поточної позиції компанії в структурі бізнесу, перспектив реалізації бізнес-цілей, аналізу наявного потенціалу, можливостей та ризиків для подальшого розвитку підприємства. Вивчення курсу базується на розумінні поняття аналітична діяльність.

Мета та цілі дисципліни

Формування знань про систему аналітичних методів та технік, направлених на виявлення закономірностей протікання бізнес-процесів і розвитку господарських ситуацій на основі цілісної інформаційної моделі підприємства, а також вміння використовувати набуті знання стосовно вирішення задач бізнес-аналізу на сучасному підприємстві

Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягають у розвитку здатності до пошуку та оброблення інформації з різних джерел та використання аналітичного інструментарію для обґрунтування економічних та фінансових рішень та задоволення інформаційних потреб усіх заінтересованих сторін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система аналітичних методів та інструментів, направлених на виявлення закономірностей протікання бізнес-процесів і формування фінансових рішень на основі цілісної інформаційної моделі підприємства.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Контрольна робота. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

Результати навчання

- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Економічна статистика", "Бухгалтерський облік", «Фінанси суб'єктів господарювання», "Економіка підприємства".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Бізнес-аналіз в системі управління підприємством.

Сутність бізнес-аналітики. Сфери застосування бізнес-аналітики та бізнес-аналізу суб'єктами бізнесу. Бізнес-аналітик на підприємстві: роль, професійні навички та інтереси. Міжнародні професійні стандарти практики бізнес-аналізу

Тема 2. Методи та прийоми бізнес-аналізу

Класифікація методичних прийомів аналізу залежно від цілей та інформаційних можливостей. Характеристика методів: сутність, функціональна спрямованість та сфери застосування. Методи аналізу ризиків

Тема 3. Інформаційне забезпечення бізнес-аналізу

Методичні засади отримання даних для проведення бізнес-аналізу. Організація аналітичних досліджень в умовах застосування інформаційних технологій. Методичне забезпечення бізнес-аналізу

Тема 4. Особливості аналізу бізнес-процесів.

Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види. Методики аналізу бізнес-процесів. Показники ефективності бізнес-процесу

Тема 5. Аналітичне обґрунтування виробничої програми та оцінка її виконання

Аналітичне обґрунтування виробничої програми з метою максимізації доходу та операційного прибутку. Аналіз обсягу виробництва, асортименту та структури продукції. Аналіз ритмічності. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції. Факторний аналіз виконання виробничої програми

Тема 6. Аналіз основних засобів підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз використання обладнання. Аналіз ефективності використання основних засобів. Аналіз виробничих потужностей підприємства. Основні напрями інтенсифікації використання основних засобів підприємства

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства

Мета, завдання, інформаційне забезпечення аналізу матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості

підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Аналіз обсягів інвестування коштів в матеріальні ресурси

Тема 8. Аналіз трудових ресурсів підприємства

Мета, завдання, інформаційна база аналізу трудових ресурсів. Аналіз чисельності, складу та руху трудових ресурсів. Аналіз використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці та трудомісткості. Аналіз оплати праці

Тема 9. Аналіз витрат та прибутку підприємства

Значення, завдання та джерела аналізу витрат підприємства. Аналіз динаміки та структури витрат. Аналіз прибутку.

Тема 10. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань

Значення, задачі та інформаційні джерела. Аналіз обсягів реалізації продукції, та факторів, які впливають на їх рівень. Аналіз виконання договірних зобов'язань. Аналіз резервів збільшення реалізації продукції

Теми практичних занять

Тема 1. Бізнес-аналіз в системі управління підприємством.

Тема 2. Методи та прийоми бізнес-аналізу

Тема 3. Інформаційне забезпечення бізнес-аналізу

Тема 4. Особливості аналізу бізнес-процесів

Тема 5. Аналітичне обґрунтування виробничої програми та оцінка її виконання

Тема 6. Аналіз основних засобів підприємства

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства

Тема 8. Аналіз кадрового потенціалу підприємства

Тема 9. Аналіз витрат підприємства та собівартості продукції

Тема 10. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Курс передбачає виконання контрольної роботи. Студентам рекомендуються додаткові матеріали (методичні вказівки) для її виконання.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О.Матковський, А.В. Сидорова та ін.]; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 480 с.

2. Лаговський В.В., Краєвський В.М. Бізнес-аналітика та моделювання: навч. посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 442 с.

3. Том Фоусет, Фостер Провост. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані. К. : Наш Формат, 2019. 400 с.

4. Конрад Карлберг. Бізнес-аналіз з використанням Excel. Рішеннябізнес-завдань. К., 2018. 578с.

5. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.

6. Єршова Н.Ю. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум / Єршова Н.Ю., Портна О.В., Львів. Магнолія, 2019. 345 с.

7. Полінкевич О.М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с.

8. Приймак С.В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : [навчальний посібник]. – Львів, 2022. – 277 с.

Допоміжна література

9. Гавриш О.М., Федюнін С.А., Мартиненко М.О. Бізнес-планування та його роль в стратегічному розвитку підприємств зв'язку. Економічний простір. 2020. № 156. С. 120-123.

10. Єршова Н. Ю. Методичний підхід до аналізу платоспроможності для прогнозування розвитку бізнес-структур. Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне

забезпечення інноваційної трансформації економіки України» (31 травня – 1 червня 2018 р.). – Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2018. С. 128–130.

11. Practical Problems in Business Statistics Dr. S.M. Shukla, Dr. Shiv Pujan Sahai URL: <https://www.flipkart.com/practical-problems-business-statistics/p/itm4mekkf2xehbk>

12. Герасименко С. С. Роль статистичної інформації в інформатизованому суспільстві. Статистика України. 2020. № 2–3. С. 4–11

13. Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Центральнотраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2020. Вип. 5(38). С. 214-220. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5\(38\)/24.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5(38)/24.pdf).

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та умінь здобувачів, яка використовується в НТУ “ХПІ” (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також контрольних робіт.

Підсумковий контроль здійснюється за результатами заліку або в результаті накопичення балів за видами занять.

За умовами виконання здобувачем контрольної роботи з навчальної дисципліни на контрольному заході, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із навчальної дисципліни до ліквідації ним поточної заборгованості.

Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \sum (K_i \times O_i) / \sum K_i$$

де K_i – кількість кредитів i -ї теми (виду занять, тощо);
 O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -ї теми (виду занять, тощо).

Розподіл кредитів за видами занять з дисципліни

Вид занять	Кількість кредитів
Контрольні роботи (2 по 0,5)	1,0
Практичні роботи	
Тема 1.	0,3
Тема 2.	0,3
Тема 3.	0,3
Тема 4.	0,3
Тема 5.	0,3
Тема 6.	0,3
Тема 7.	0,3
Тема 8.	0,3
Тема 9.	0,3
Тема 10.	0,3
Контрольна робота	1,0

При формуванні підсумкових балів оцінювання успішності здобувачів за питаннями окремих тем при їх тематичній відповідності та за умов наявності сертифікату, а також усної презентації отриманих знань, що ілюструють поглиблення відповідних програмних результатів навчання даної навчальної дисципліни, можуть бути враховані здобутки неформальної освіти

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО